

NEE, TENZIJ-ONDERZOEK

RANDWEG

TE OIRSCHOT

Ecologie

Rapportage nee, tenzij-onderzoek

Randweg te Oirschot

Opdrachtgever	Gemeente Oirschot Deken Frankenstraat 3 5688 ZG Oirschot
Rapportnummer	12212.007
Versienummer	D2
Status	Eindrapportage
Datum	29 juni 2022
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 088 - 5001600 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	De heer ing. R.M. Sanders
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer L.R. Pastoors, MSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	7
5	NEE, TENZIJ-ONDERZOEK NATUURNETWERK BRABANT	8
	5.1 Inleiding	8
	5.2 Natuurdoelen en natuurkwaliteit	9
	5.3 Geomorfologische processen en bodemkwaliteit	11
	5.4 Waterhuishouding en waterkwaliteit	11
	5.5 Rust en stilte	12
	5.6 Donkerte en openheid	12
	5.7 Landschapsstructuur	13
	5.8 Belevingswaarde	13
6	CONCLUSIE EN ADVIES	15

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van de gemeente Oirschot opdracht gekregen voor het uitvoeren van een nee, tenzij-onderzoek ten behoeve van de nieuw aan te leggen randweg te Oirschot.

Het nee, tenzij-onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en is uitgevoerd naar aanleiding van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in april 2020 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 12212.002, d.d. 19 juni 2021).

Het nee, tenzij-onderzoek heeft als doel om de effecten van het beoogd gebruik op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) te onderzoeken.

Als blijkt dat effecten op het natuurnetwerk niet op voorhand uit te sluiten zijn, moet een nee, tenzij-onderzoek worden uitgevoerd. Bij een nee, tenzij-onderzoek worden de (mogelijke) effecten op het natuurnetwerk in kaart gebracht en wordt geadviseerd hoe negatieve effecten voorkomen kunnen worden. Hierbij worden de voorgenomen plannen getoetst op zeven verschillende verstoringstypen. Indien een voorgenomen ingreep de “nee, tenzij” –afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd.

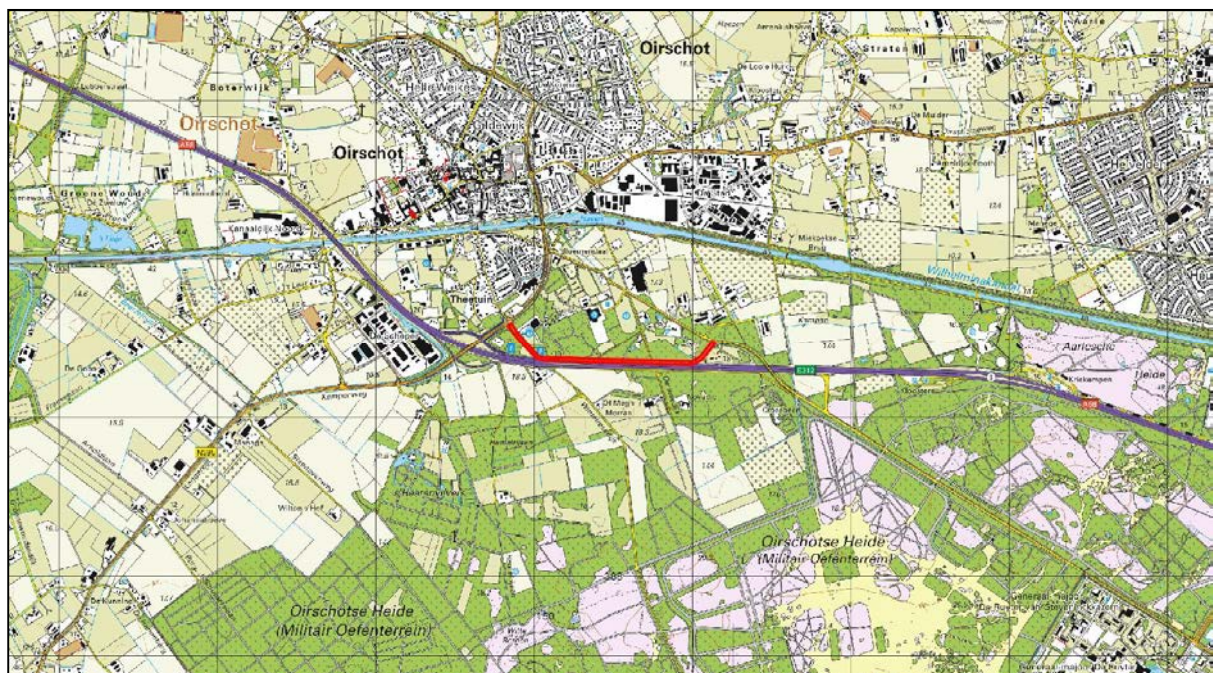
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1,5$ kilometer lang en ± 20 meter breed) ligt voor een groot deel parallel aan de A58 tussen de Kempenweg en de Eindhovensedijk ten zuiden van Oirschot en ongeveer de helft van de onderzoekslocatie betreft de straat de Kemmer. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 150.429$, $Y = 389.380$.

Figuur 1. Ligging onderzoekslocatie (rood kader).

De onderzoekslocatie betreft voor ongeveer de helft een bestaande (grotendeels onverharde) weg (de Kemmer). De andere helft bestaat volledig uit bos. De onderzoekslocatie wordt omgeven door bos en de A58.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 14 geven een impressie van de onderzoekslocatie en het natuurnetwerk middels foto's die zijn genomen tijdens de veldbezoeken.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie (wit omkaderd) en directe omgeving.

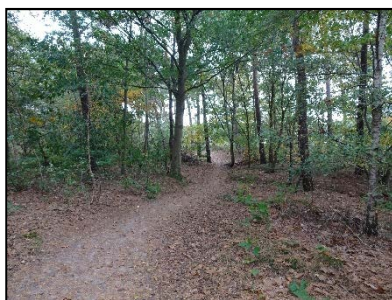
Figuur 3. Het begin van de Kemmer vanaf de Kempweg nabij het zwembad met links en rechts van de weg het natuurnetwerk.

Figuur 4. Aansluiting van het onverharde deel van de Kemmer op het geasfalteerde deel met rechts van de weg het natuurnetwerk.

Figuur 5. Het onverharde deel van de Kemmer tussen het openbaar bos (natuurnetwerk) en de A58.

Figuur 6. Openbaar bos (natuurnetwerk) langs de A58 met een mountainbike-/wandelpad.

Figuur 7. Openbaar bos (natuurnetwerk) langs de A58.

Figuur 8. Bos (natuurnetwerk) op het afgesloten perceel behorend bij het adres Bloemendaal 4.

Figuur 9. Beukenlaan in het verlengde van de straat Bloemendaal.

Figuur 10. Bos (natuurnetwerk) op het afgesloten perceel gelegen tussen de beukenlaan en het perceel van Eindhovenendijk 36.

Figuur 11. Bos (natuurnetwerk) op het afgesloten perceel behorend bij het adres Eindhovenendijk 36.

Figuur 12. Deel van het tracé (natuurnetwerk) op het perceel van Eindhovenendijk 36 tussen de geluidswal en de A58.

Figuur 13. Openbaar deel (gedeeltelijk natuurnetwerk) van het tracé tussen de A58 en de Eindhovenendijk.

Figuur 14. Aansluiting van het tracé met de Eindhovenendijk.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens op de onderzoekslocatie parallel aan de A58 een nieuwe randweg aan te leggen tussen de Kempenweg en de Eindhovenendijk. Daarbij zal gedeeltelijk een nieuwe weg aangelegd worden en gedeeltelijk zal de bestaande weg (de Kemmer) verhard en/of verbreed worden. Tevens zal ter hoogte van het zwembad aan de Kemmer een nieuw parkeerterrein aangelegd worden. Ten behoeve van de aanleg van de nieuwe randweg en het parkeerterrein zal een groot deel van het groen en tevens natuurnetwerk binnen de onderzoekslocatie verwijderd worden. In figuur 15 is een schetsontwerp van de nieuwe verbindingsweg inclusief parkeerterrein weergegeven.

Figuur 15. Schetsontwerp nieuwe verbindingsweg en parkeerterrein (bron: Iv-Infra b.v.).

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het nee, tenzij-onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. De (mogelijke) effecten op het natuurnetwerk worden tijdens dit onderzoek in kaart gebracht en er zal een advies worden gegeven over hoe negatieve effecten voorkomen kunnen worden.

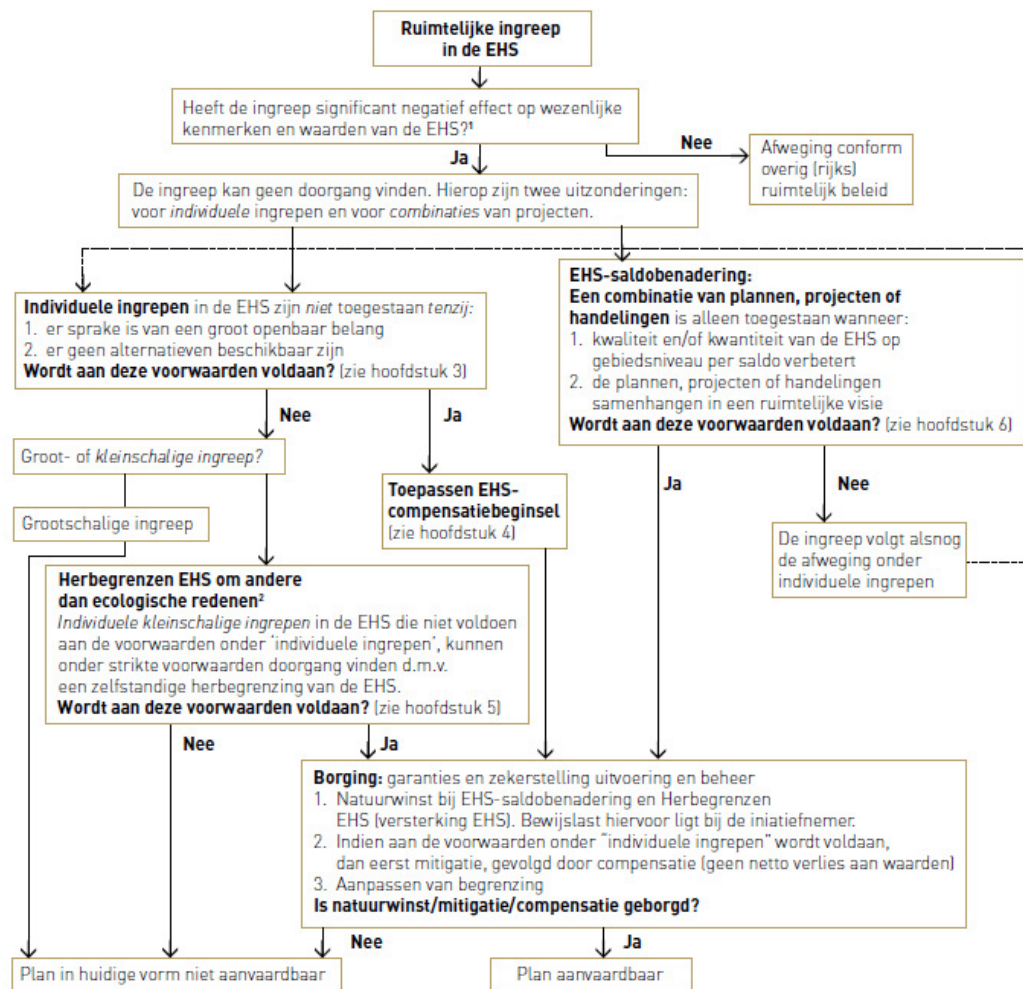
Het veldbezoek is afgelegd op 20 oktober 2021. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Het effect van de ingreep op de natuurlijke kenmerken en waarden van het NNB dient conform de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant op een zevental aspecten getoetst te worden (Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, 2021):

- Natuurdoelen en natuurkwaliteit;
- Geomorfologische processen en bodemkwaliteit;
- Waterhuishouding en waterkwaliteit;
- Rust en stilte;
- Donkerte en openheid;
- Landschapsstructuur;
- Belevingswaarde.

In deze toetsingscriteria worden de huidige waarden en kenmerken behandeld met daarnaast verwerken de historische en toekomstige natuurwaarden en kenmerken van het NNB (voorheen EHS). In figuur 16 is het NNB beschermingsregime weergegeven.

In het bureauonderzoek worden met behulp van gegevens van de provincie Noord-Brabant en de onderzoeksresultaten van het veldbezoek de bovenstaande zeven criteria getoetst.

¹ Het gaat hier om het effect van de ingreep zelf en niet om een netto of reeds gesaldeerd effect. Indien de ingreep plaatsvindt in een Natura 2000 gebied gelden aanvullende regels (zie ook hoofdstuk 7).

² Een andere maatwerk mogelijkheid in de EHS is herbegransen om ecologische redenen. Deze mogelijkheid wordt beschreven in hoofdstuk 5, maar komt niet terug in dit schema, omdat er geen ruimtelijke ingreep aan ten grondslag ligt.

Figuur 16. NNB beschermingsregime (bron: spelregels EHS). Deze spelregels zijn van toepassing op het Natuurnetwerk Brabant.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. Het Natuurnetwerk is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De provincie is het bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor Natuurnetwerk Nederland (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

Initiatiefnemers van ingrepen binnen of in de directe nabijheid van het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels een zogenaamd "nee, tenzij-onderzoek" nader moeten worden onderzocht.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

5 NEE, TENZIJ-ONDERZOEK NATUURNETWERK BRABANT

In onderstaand hoofdstuk wordt de voorgenomen ontwikkeling getoetst aan de beschermde gebieden. In het onderhavige “nee, tenzij-onderzoek” worden de (mogelijke) effecten op het natuurnetwerk in kaart gebracht. Hierbij worden de voorgenomen plannen getoetst op zeven verschillende aspecten.

5.1 Inleiding

Het Natuurnetwerk Brabant (NNB) is planologisch beschermd. Dit betekent dat de provincie Noord-Brabant nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die een significant negatief effect hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB niet toestaat. Initiatiefnemers van ingrepen binnen het NNB dienen de effecten van de ingreep op het NNB te onderzoeken middels een “nee, tenzij”-onderzoek.

Het doel van het nee, tenzij-beleid is het voorkomen van significant negatieve effecten van ontwikkelingen op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB. Om hierop te kunnen toetsen zijn zeven toetsingsaspecten in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, 2021) vastgelegd.

Op basis van een toetsing aan deze criteria zijn de volgende oordelen mogelijk:

1. Op één (of meerdere) van de aspecten is het oordeel: significante aantasting.
2. Op geen aspect is het oordeel significante aantasting, maar als alle aspecten in combinatie overzien worden is het oordeel: significante aantasting.
3. Op geen aspect is het oordeel significante aantasting, ook niet bij combinatie van de aspecten.

Voor de toetsing is als hulpmiddel gebruik gemaakt van de zeven criteria en de achterliggende informatie die middels webkaarten beschikbaar is.

De onderzoekslocatie maakt vrijwel in zijn geheel onderdeel uit van het natuurnetwerk of ligt in de directe nabijheid van of aangrenzend aan een gebied behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het betreft Natuurnetwerk Brabant. In figuur 17 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant weergegeven.

Figuur 17. Ligging onderzoekslocatie (wit kader) ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant (groene vlakken).

5.2 Natuurdoelen en natuurkwaliteit

Historische, huidige en toekomstige natuurwaarden

Op de historische kaart van 1900 (figuur 18) is te zien dat het NNB op en rondom de onderzoekslocatie destijds onderdeel was van een groot bos- en heidegebied (Oirschotsche Heide). Rond 1929 (figuur 19) heeft een deel van het bos ten zuidoosten van de onderzoekslocatie plaatsgemaakt voor heide. Rond 1963 (figuur 20) is de heide op en rondom de onderzoekslocatie grotendeels verdwenen en veranderd in bos. Ook is de A58 aangelegd en is een groot deel van het bos ten zuiden van de onderzoekslocatie en de A58 omgevormd tot landbouwgrond. Sindsdien is er niet veel meer veranderd ten opzichte van de huidige situatie.

Figuur 18. Historische kaart 1900 (bron: topotijdreis.nl).

Figuur 19. Historische kaart 1929 (bron: topotijdreis.nl).

Figuur 20. Historische kaart 1963 (bron: topotijdreis.nl).

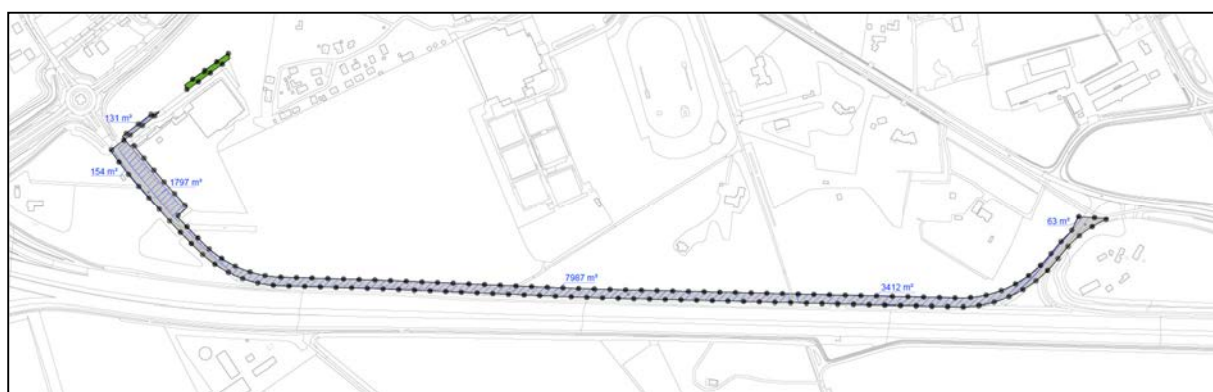
Het NNB waarin de onderzoekslocatie gelegen is bestaat voornamelijk uit eiken en dennen. Verder staat er onder andere Amerikaanse eik, berk, vogelkers, lijsterbes, braam en varen. Daarnaast betreft een deel van de onderzoekslocatie een oude beukenlaan. Binnen het NNB kunnen algemene broedvogels voorkomen waarvan het nest beschermd is tijdens het broedseizoen. Daarnaast is het betreffende deel van het NNB geschikt als broedgebied voor roofvogels en uilen waarvan het nest jaar rond beschermd is. Dergelijke jaar rond beschermde nesten zijn tijdens het aanvullend ecologisch onderzoek (rapport 12212.005, d.d. 24 december 2021) echter niet aangetroffen. Verder kan het NNB een functie hebben voor vleermuizen (verblijfsfuncties, foerageerfunctie en vliegroute). Binnen de onder-

zoekslocatie en in de directe omgeving zijn echter geen beschermde functies voor vleermuizen vastgesteld tijdens het aanvullend ecologisch onderzoek. Het NNB biedt daarnaast in potentie geschikt habitat voor streng beschermde grondgebonden zoogdiersoorten als steenmarter, bunzing, hermelijn, wezel, das en eekhoorn, licht beschermde grondgebonden zoogdiersoorten als vos, ree, konijn, egel en diverse muizensoorten en diverse reptielensoorten als hazelworm en levendbarende hagedis. De hiervoor genoemde zoogdiersoorten, met uitzondering van de hermelijn, zijn tijdens het aanvullend ecologisch onderzoek allemaal aangetroffen. De hazelworm en levendbarende hagedis zijn niet aangetroffen. Het NNB op de onderzoekslocatie biedt geschikt landhabitat voor verschillende streng en licht beschermde amfibieënsoorten. Onder andere de streng beschermde alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker zijn tijdens het aanvullend ecologisch onderzoek aangetroffen. Ook biedt het NNB geschikt habitat voor verschillende ongewervelden zoals de streng beschermde bruine eikenpage (niet aangetroffen tijdens het aanvullend ecologisch onderzoek) en aan algemene vlinders, kevers, spinnen en mieren.

Omdat de voorgenomen ingreep gedeeltelijk binnen het NNB plaatsvindt, zullen de huidige natuurwaarden binnen de onderzoekslocatie verdwijnen of afnemen. Daarnaast zal er sprake zijn van externe effecten op de huidige natuurwaarden van het NNB rondom de onderzoekslocatie als gevolg van de voorgenomen plannen. Deze externe effecten worden verderop in onderhavig rapport besproken.

Areaal

Het NNB waarin de onderzoekslocatie gelegen is valt onder het natuurbeheertype N16.03 Droog bos met productie en N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Het ambitietype van de gehele onderzoekslocatie is N16.03 Droog bos met productie. Omdat het deel van het NNB met beheertype N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur reeds uit bos bestaat, kan dit deel niet meer gebruikt worden ter compensatie. Als gevolg van de voorgenomen ingreep zal er areaal van het NNB binnen de onderzoekslocatie verloren gaan. In figuur 21 is het areaal NNB wat verloren gaat weergegeven. Dit betreft in totaal 13.544 m² met een ontwikkeltijd van naar schatting tussen 25 en 100 jaar. Het oppervlak wat verloren gaat, dient fysiek gecompenseerd te worden in de niet gerealiseerde delen van het NNB of in de niet gerealiseerde ecologische verbindingzones met een toeslag van 2/3 in oppervlak (Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, 2021). Ook kan gekozen worden voor financiële compensatie.

Figuur 21. Te verdwijnen NNB (bron: Rho Adviseurs).

Conclusie

De voorgenomen ingreep vindt grotendeels binnen het NNB plaats. Dit betekent areaalverlies van het NNB op de onderzoekslocatie. Als gevolg hiervan zullen de huidige natuurwaarden binnen de onderzoekslocatie verdwijnen of afnemen. Daarnaast zal er sprake zijn van externe effecten op de huidige natuurwaarden van het NNB rondom de onderzoekslocatie. Het oppervlak van het NNB wat verloren gaat, dient gecompenseerd te worden met een toeslag van 2/3 in oppervlak.

5.3 Geomorfologische processen en bodemkwaliteit

Het grootste deel van de onderzoekslocatie wordt geomorfologisch aangegeven als “(Land)duinen +/- bijbehorende vlakten/laagten”. Het westelijke en oostelijke deel van de onderzoekslocatie worden aangegeven als “Rug (dekzandrug of terrasrug)” (Kaartenbank Brabant, 2022). De afzettingen, waarin deze bodems zijn ontstaan, behoren geologisch gezien tot de formatie van Boxtel. Van de onderzoekslocatie en de directe omgeving wordt aangegeven dat ze geen expliciete aardkundige waarden en processen bevatten (Kaartenbank Brabant, 2022). De originele bodem binnen de onderzoekslocatie bestaat volgens de bodemkaart van Nederland uit de bodemtypes “Duinvaaggrond met leemarm en zwak lemig fijn zand”, “Veldpodzolgrond met leemarm en zwak lemig fijn zand” en voor een klein gedeelte uit “Hoge zwarte enkeerdgrond met leemarm en zwak lemig fijn zand” (figuur 22).

Figuur 22. Bodemkaart onderzoekslocatie (wit kader) en directe omgeving. Roze = Veldpodzolgrond met leemarm en zwak lemig fijn zand. Geel = Duinvaaggrond met leemarm en zwak lemig fijn zand. Bruin = Hoge zwarte enkeerdgrond met leemarm en zwak lemig fijn zand (bron: provincie Noord-Brabant).

Conclusie

Door de voorgenomen plannen zullen er op de onderzoekslocatie mogelijk veranderingen plaatsvinden ten aanzien van geomorfologische processen en kan de bodemkwaliteit beïnvloed worden. Deze veranderingen zullen mogelijk plaatsvinden binnen het deel van het NNB wat verloren gaat als gevolg van het areaalverlies en geen effect hebben op het omliggend deel van het NNB. Geadviseerd wordt om een bodemonderzoek uit te laten voeren om te achterhalen of er op de onderzoekslocatie sprake zal zijn van een bodem- en/of grondwaterverontreiniging. Indien hier sprake van is, zal in het bodemonderzoek tevens worden geadviseerd hoe hiermee omgegaan dient te worden. Zolang de te behouden delen van het NNB niet worden aangetast, is compensatie niet aan de orde.

5.4 Waterhuishouding en waterkwaliteit

De grondwatertrap ter plaatse van de onderzoekslocatie is GWT VIII (diepte > 140 cm-mv) aan de westkant en GWT VII (diepte > 80 cm-mv) aan de oostkant. De grondwatertrap op een klein deel van de onderzoekslocatie is GWT VI (diepte 40-80 cm-mv - > 120 cm-mv). Op de hoogtekaart is te zien dat de onderzoekslocatie gelegen is op een hoogte van circa 18 meter boven zeeniveau (Actueel hoogtebestand Nederland, 2021). Het NNB in en rondom de onderzoekslocatie behoort tot de beschermde gebieden waterhuishouding (Verordening water Noord-Brabant, 2018).

Het eerste watervoerend pakket van de duinvaaggrond, de veldpodzolgrond en de hoge zwarte enkeerdgrond op de onderzoekslocatie bevindt zich op een diepte tot circa 2-3 meter onder het maaiveld en wordt gevormd door de zandgronden van de formatie van Boxtel. Het tweede watervoerend pakket bevindt zich op een diepte van circa 3-4 meter tot circa 16,5-68 meter onder het maaiveld en wordt gevormd door de zandgronden van de formatie van Boxtel en de zandgronden van de formatie van Sterksel. Het water van het eerste watervoerend pakket stroomt volgens de isohypsenkaart in noordelijke richting.

Conclusie

Ten behoeve van de voorgenomen ingreep vinden naar verwachting geen werkzaamheden diep in de bodem plaats. Wel zal het verhard oppervlak binnen (het NNB binnen) de onderzoekslocatie toeneemen. Effecten op de waterhuishouding zijn naar verwachting te voorkomen. Geadviseerd wordt om een watertoets uit te laten voeren om te bepalen onder welke voorwaarden en uitgangspunten effecten op de waterhuishouding te voorkomen zijn. Een eventuele grondwaterverontreiniging zal naar boven komen uit het geadviseerde bodemonderzoek (zie paragraaf 5.3). Hemelwater vanaf de nieuw aan te leggen randweg kan vervuild worden door bijvoorbeeld olie en benzine van auto's. Indien dit water niet afgevoerd wordt richting de te behouden delen van het NNB, zal dit geen effect hebben op de grondwaterkwaliteit binnen de te behouden delen van het NNB. Indien dit water wel in de te behouden delen van het NNB terecht komt, dienen maatregelen genomen te worden om dit water te zuiveren alvorens het in de te behouden delen van het NNB terecht komt.

5.5 Rust en stilte

De attentiezone van het dichtstbijzijnde stiltegebied (Kampinasche Heide) is gelegen op circa 5 kilometer afstand van de onderzoekslocatie. Het grootste deel van de onderzoekslocatie en omgeving heeft in de huidige situatie een lawaaiig karakter, veroorzaakt door het verkeer op de A58. Verder is er geluid afkomstig van het verkeer op de Eindhovensedijk, de Kempenweg en de Kemmer. In mindere mate is er geluid te horen van de nabijgelegen sportvelden en de kynologenclub ten noorden van de onderzoekslocatie, het zwembad aan de Kemmer en recreanten in het openbare bos op en ten noorden van de onderzoekslocatie.

De voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zullen leiden tot een verdere afname in rust en stilte binnen het NNB vanwege het verkeer op de nieuw aan te leggen randweg. Daarnaast zorgt de herinrichting van de onderzoekslocatie tevens voor een verplaatsing van het huidige geluid doordat bijvoorbeeld huidige geluidswallen verplaatst/verwijderd worden. Geadviseerd wordt om een geluidscontour te laten maken om te bepalen of het geluidsniveau in de te behouden delen van het NNB dusdanig toeneemt dat compensatie aan de orde is en om inzichtelijk te maken welk oppervlak van het NNB in dat geval gecompenseerd dient te worden. In de regel dient bij een geluidsbelasting vanaf 45 dB(A) het NNB gecompenseerd te worden. De delen van het NNB waar de geluidsbelasting in de huidige situatie al hoger of gelijk is aan 45 dB(A), hoeven niet gecompenseerd te worden. Geluidswerende maatregelen kunnen in de toekomstige situatie de invloed van het geluid op het NNB beperken. Daarnaast wordt geadviseerd om de tijdelijke aanlegwerkzaamheden buiten het broedseizoen (buiten de periode maart - half augustus) uit te voeren om verstoring van broedvogels te voorkomen.

Conclusie

De voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zullen leiden tot een afname in rust en stilte binnen het NNB. Geadviseerd wordt om voor de toekomstige situatie een geluidscontour te laten maken om te bepalen of het geluidsniveau in de te behouden delen van het NNB dusdanig toeneemt dat compensatie aan de orde is en om inzichtelijk te maken welk oppervlak van het NNB in dat geval gecompenseerd dient te worden. Geluidswerende maatregelen kunnen in de toekomstige situatie de invloed van het geluid op het NNB beperken. Daarnaast wordt geadviseerd om de tijdelijke aanlegwerkzaamheden buiten het broedseizoen (buiten de periode maart - half augustus) uit te voeren om verstoring van broedvogels te voorkomen.

5.6 Donkerte en openheid

Het bosgebied binnen het NNB op en rondom de onderzoekslocatie heeft een relatief gesloten karakter. Er zijn (los van mountainbike-/wandelpaden, de Kemmer en een oud wielersbaantje op het perceel behorend bij het adres Bloemendaal 4) geen open plekken in het bos aanwezig. Wel is er over

het algemeen weinig ondergroei aanwezig, waardoor de bodem over het algemeen een open karakter heeft. De voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zullen niet leiden tot een toename in donkerte binnen het NNB. Samenvallend met het areaalverlies zal op die plaatsen wel meer openheid ontstaan. Verlichting van auto's en eventuele straatverlichting kunnen in de toekomstige situatie leiden tot een afname in donkerte binnen het NNB. Dit kan beperkt worden door afschermdende maatregelen te nemen door bijvoorbeeld dichte beplanting en/of een dichte geluidswal langs de nieuw aan te leggen randweg te plaatsen. Geadviseerd wordt om zo min mogelijk straatverlichting toe te passen. Eventuele straatverlichting dient zo laag mogelijk geplaatst en naar beneden gericht te worden. Ook kan voor amberkleurige verlichting gekozen worden om lichtverstoring zoveel mogelijk te beperken. Tot slot wordt geadviseerd om tijdens de aanlegwerkzaamheden geen bouwverlichting te gebruiken. Indien het niet mogelijk is om verlichting in de richting van het NNB te voorkomen, dient bepaald te worden in welke mate het NNB verlicht wordt en of hiervoor compensatie van het NNB aan de orde is.

Conclusie

Verlichting van auto's en eventuele straatverlichting kunnen in de toekomstige situatie leiden tot een afname in donkerte binnen het NNB. Dit kan beperkt worden door afschermdende maatregelen te nemen. Indien het niet mogelijk is om verlichting in de richting van het NNB te voorkomen, dient bepaald te worden in welke mate het NNB verlicht wordt en of hiervoor compensatie van het NNB aan de orde is. Daarnaast wordt geadviseerd om tijdens de aanlegwerkzaamheden geen bouwverlichting te gebruiken.

5.7 Landschapsstructuur

Het bosgebied binnen het NNB op en rondom de onderzoekslocatie betreft een gemengde houtopstand bestaande uit voornamelijk eiken en dennen van verschillende leeftijden. Als gevolg van de voorgenomen plannen zal de landschapsstructuur van het NNB niet veranderen, los van de bosstructuur die verdwijnt op de plek waar areaal van het NNB verloren gaat.

Het functioneren van het NNB zal door het areaalverlies als gevolg van de voorgenomen plannen gedeeltelijk worden aangetast (zie paragraaf 5.2). Door het plaatsen van structuurrijke elementen zoals takkenrillen en vruchtdragende inheemse beplanting aan de randen van het bosgebied behorende tot het NNB kan de landschapsstructuur aan de randen van het bos verbeterd worden. Ook wordt geadviseerd om de verbindingen tussen de verschillende delen van het NNB in stand te houden door faunapassages aan te leggen.

Conclusie

Als gevolg van de voorgenomen plannen zal de landschapsstructuur van het NNB niet veranderen, los van de bosstructuur die verdwijnt op de plek waar areaal van het NNB verloren gaat. Het functioneren van het NNB zal door het areaalverlies als gevolg van de voorgenomen plannen gedeeltelijk worden aangetast (zie paragraaf 5.2). Door het plaatsen van structuurrijke elementen zoals takkenrillen en vruchtdragende inheemse beplanting aan de randen van het bosgebied behorende tot het NNB kan de landschapsstructuur aan de randen van het bos verbeterd worden. Ook wordt geadviseerd om de verbindingen tussen de verschillende delen van het NNB in stand te houden door faunapassages aan te leggen.

5.8 Belevingswaarde

De belevingswaarde van het bosgebied behorend tot het NNB gelegen binnen en rondom de onderzoekslocatie wordt in de huidige situatie gevormd door het bosrijke karakter met jonge en oude boomopstand. Het openbare bos wordt in de huidige situatie gebruikt door recreanten om de sporten (o.a. mountainbiken, wandelen, trimbaan) en te spelen. Door de voorgenomen plannen op de onder-

zoekslocatie zal de belevingswaarde van het NNB nauwelijks veranderen. De recreatiemogelijkheden blijven behouden. Enkel het oppervlak van het bos neemt beperkt af (zie areaalverlies in paragraaf 5.2). Doordat de nieuw aan te leggen randweg grotendeels direct naast de A58 komt te liggen en gedeeltelijk het bestaande tracé van de Kemmer volgt, zal dit niet van invloed zijn op de belevingswaarde van het NNB.

Conclusie

De belevingswaarde van het NNB wordt als gevolg van de voorgenomen plannen niet aangetast.

6 CONCLUSIE EN ADVIES

Het nee, tenzij-onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de nieuwe aan te leggen randweg te Oirschot en heeft als doel om de effecten van het beoogd gebruik op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Natuurnetwerk Brabant te onderzoeken.

De voorgenomen ingreep vindt grotendeels binnen het NNB plaats. Dit betekent areaalverlies van het NNB op de onderzoekslocatie. Als gevolg hiervan zullen de huidige natuurwaarden binnen de onderzoekslocatie verdwijnen of afnemen. Daarnaast zal er sprake zijn van externe effecten op de huidige natuurwaarden van het NNB rondom de onderzoekslocatie. Het oppervlak (13.544 m²) van het NNB wat verloren gaat, dient fysiek gecompenseerd te worden in de niet gerealiseerde delen van het NNB of in de niet gerealiseerde ecologische verbindingzones met een toeslag van 2/3 in oppervlak. Ook kan gekozen worden voor financiële compensatie.

Door de voorgenomen plannen zullen er op de onderzoekslocatie mogelijk veranderingen plaatsvinden ten aanzien van geomorfologische processen en kan de bodemkwaliteit beïnvloed worden. Deze veranderingen zullen mogelijk plaatsvinden binnen het deel van het NNB wat verloren gaat als gevolg van het areaalverlies en geen effect hebben op het omliggend deel van het NNB. Geadviseerd wordt om een bodemonderzoek uit te laten voeren om te achterhalen of er op de onderzoekslocatie sprake zal zijn van een bodem- en/of grondwaterverontreiniging. Indien hier sprake van is, zal in het bodemonderzoek tevens worden geadviseerd hoe hiermee omgegaan dient te worden. Zolang de te behouden delen van het NNB niet worden aangetast, is compensatie niet aan de orde.

Ten behoeve van de voorgenomen ingreep vinden naar verwachting geen werkzaamheden diep in de bodem plaats. Wel zal het verhard oppervlak binnen (het NNB binnen) de onderzoekslocatie toeneemen. Effecten op de waterhuishouding zijn naar verwachting te voorkomen. Geadviseerd wordt om een watertoets uit te laten voeren om te bepalen onder welke voorwaarden en uitgangspunten effecten op de waterhuishouding te voorkomen zijn. Een eventuele grondwaterverontreiniging zal naar boven komen uit het geadviseerde bodemonderzoek. Hemelwater vanaf de nieuw aan te leggen randweg kan vervuild worden door bijvoorbeeld olie en benzine van auto's. Indien dit water niet afgevoerd wordt richting de te behouden delen van het NNB, zal dit geen effect hebben op de grondwaterkwaliteit binnen de te behouden delen van het NNB. Indien dit water wel in de te behouden delen van het NNB terecht komt, dienen maatregelen genomen te worden om dit water te zuiveren alvorens het in de te behouden delen van het NNB terecht komt.

De voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zullen leiden tot een afname in rust en stilte binnen het NNB. Geadviseerd wordt om voor de toekomstige situatie een geluidscontour te laten maken om te bepalen of het geluidsniveau in de te behouden delen van het NNB dusdanig toeneemt dat compensatie aan de orde is en om inzichtelijk te maken welk oppervlak van het NNB in dat geval gecompenseerd dient te worden. Geluidswerende maatregelen kunnen in de toekomstige situatie de invloed van het geluid op het NNB beperken. Daarnaast wordt geadviseerd om de tijdelijke aanlegwerkzaamheden buiten het broedseizoen (buiten de periode maart - half augustus) uit te voeren om verstoring van broedvogels te voorkomen.

Verlichting van auto's en eventuele straatverlichting kunnen in de toekomstige situatie leiden tot een afname in donkerte binnen het NNB. Dit kan beperkt worden door afschermende maatregelen te nemen. Indien het niet mogelijk is om verlichting in de richting van het NNB te voorkomen, dient bepaald te worden in welke mate het NNB verlicht wordt en of hiervoor compensatie van het NNB aan de orde is. Daarnaast wordt geadviseerd om tijdens de aanlegwerkzaamheden geen bouwverlichting te gebruiken.

Als gevolg van de voorgenomen plannen zal de landschapsstructuur van het NNB niet veranderen, los van de bosstructuur die verdwijnt op de plek waar areaal van het NNB verloren gaat. Het functioneren van het NNB zal door het areaalverlies als gevolg van de voorgenomen plannen gedeeltelijk worden aangetast. Door het plaatsen van structuurrijke elementen zoals takkenrillen en vruchtdragende inheemse beplanting aan de randen van het bosgebied behorende tot het NNB kan de landschapsstructuur aan de randen van het bos verbeterd worden. Ook wordt geadviseerd om de verbindingen tussen de verschillende delen van het NNB in stand te houden door faunapassages aan te leggen.

De belevingswaarde van het NNB wordt als gevolg van de voorgenomen plannen niet aangetast.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Algemene Literatuur

Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN), uitvoerportaal; <https://ahn.nl/ahn-viewer>, zoekgebied Oirschot. Geraadpleegd op 1 december 2021.

Provincie Noord-Brabant. Kaartbank 2022. Geraadpleegd op 18 januari 2022., van <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/kaartbank>, zoekgebied Oirschot.

Provincie Noord-Brabant. Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. November 2021.

Provincie Noord-Brabant. Verordening water Noord-Brabant. September 2018.

Algemene websites

www.dinoloket.nl (bodeminformatie)

www.grondwatertools.nl (isohypsenkaart)

www.topotijdreis.nl (historische kaarten)

Bijlage 1 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

